

Jaktet ulovlig: Høyesterett dømt nylig fire personer fra Hedmark for ulovlig ulvejakt. Ulovlig jakt på store rovdyr oppdages sjelden. Bildet er tatt i en dyrepark. Foto: STEINAR FUGELSØY

Ulovlig jakt på rovdyr oppdages sjelden. I noen lokalsamfunn blir jakta stilltiende akseptert, mener seniorforsker Ketil Skogen i Norsk institutt for naturforskning (Nina).

- Ulovlig rovdyrjakt også en protest

»Trondheim Jakter ulovlig

For enkelte er ulovlig jakt på ulv og andre store rovdyr også en politisk protest mot det de mener er overgrep mot utkantene fra sentrale myndigheter, hevder Skogen.

- De fleste rovviltmotstanderne aksepterer ikke ulovlig jakt. Våre undersøkelser viser likevel at mange i områder med rovdyr sier de forstår at det jaktes ulovlig. Noen sier også at de ikke ville varsle om de fikk kjennskap til slik jakt. Det er all grunn til å anta at tilfeller av ulovlig jakt feies under teppet, sier seniorforskeren.

Han er sosiolog, og har i en årrekke forsket på folks holdninger til de store rovdyrene, spesielt ulv. For noen av dem som jakter ulovlig og for deres støttespillere, markerer jakten en protestholdning.

- De mener utkantene er fratatt retten til å bestemme over

egne ressurser av urbane «maktgrupperinger», sier Skogen.

Nytt forskningsprosjekt

I samarbeid med Politihøgskolen og svenske forskere skal Nina gjennomføre et treårig forskningsprosjekt om befolkningens syn på lovlig og ulovlig jakt på store rovdyr. Det skal blant annet gjennomføres en spørreundersøkelse i noen fylker, og blant jegere spesielt. Prosjektet støttes av Forskningsrådet.

- Fra tidligere undersøkelser vet vi en del om holdningene til rovdyr blant jegere og andre som bor i områder der myndighetene har bestemt at det skal være rovdyr. Meningene er delte, det er ikke slik at hele Bygde-Norge vil fjerne rovdyrene, sier Skogen.

Tidligere spørreundersøkelser i rovviltområder viser at en del motstandere ikke oppfatter ulovlig jakt som kriminelle handlinger. Det er heller loven det er noe feil med.

- Rovdyrene blir symbol på økonomiske, sosiale og kulturelle prosesser som er negative for utkantene. Holdningen er at utkantene har mistet retten til å bestemme over egne naturressurser. De blir tvunget til å leve med rovdyr. I tillegg er enkelte jegere villig til å gå langt for å verne egne interesser. De mener jakt med hund er umulig i områder med ulv, sier Skogen.

Halvparten drept ulovlig

Et norsk-svensk forskningsprosjekt konkluderte med at mange store rovdyr drepes ulovlig. Omkring halvparten av alle ulver som er antatt døde i perioden 1991-2006, ble drept ulovlig. I mer enn to tredjedeler av tilfellene omtalt i prosjektet ble lovbruddene ikke oppdaget av politi og naturoppsyn.

- Generelt knyttes ulovlig jakt på store rovdyr i Norge og Sverige til jegermiljøer med tradisjoner for å utnytte skogens ressurser, særlig vilt og fisk. Det har vært

Seniorforsker Ketil Skogen ved NINA, sier mange av de som jakter ulovlig mener de er fratatt retten til å bestemme over egne ressurser.

noen saker der bønder er dømt for felling i situasjoner hvor de har påberopt seg nødverge. Men mye tyder på at kjernen i miljøene som jakter ulovlig, ikke er knyttet til landbruket, sier Skogen.

Bør skape forståelse

Høyesterett dømte nylig fire personer fra Hedmark til fengselsstraffer for ulovlig ulvejakt. Førstestatsadvokat Tarjei Istad i Økokrim var aktor i saken.

- Nå bør lokalt politi, politikere og oppsyn bruke dommen til å skape forståelse for at det må være felles spilleregler også på dette området. Det er ikke opp til enhver å bestemme hvor mye ulv

det skal være i skogen. Vi kan ikke ha en regulering av rovviltbestandene som er bestemt av private, sier Istad.

Saken som endte i Høyesterett, er den hittil eneste i Norge som gjelder ulovlig jakt på ulv.

- Vi får sjelden anmeldelser, skogen er stor og politiet og SNO har mange oppgaver å ta seg av. Det er interessant at bestanden av ulv har økt etter at saken i Hedmark startet for to år siden. Kanskje kan veksten knyttes til at færre har jaktet ulovlig, sier Istad.

Får sjelden tips

Statens naturoppsyn (SNO) avdekker av og til forsøk på ulovlig felling av rovdyr. Noen ganger blir det også funnet dyr som er ulovlig avlivet, sier seksjonsleder Lars Bendik Austmo i SNO.

- Det er vanskelig å avdekke slik kriminalitet, og når det skjer kan det være vanskelig å knytte lovbruddet til en gjerningsperson. SNO får sjelden konkrete tips fra publikum, sier Austmo.

SNO gjør funn over hele landet.

- Rovviltforvaltningen er svært konfliktykt, derfor er det ikke overraskende hvis forskerne finner at ulovlig jakt også kan være en politisk motivert protest, sier Austmo.

EGIL M. OPLAND 95198 689
egil.opland@adresseavisen.no

- Men mye tyder på at kjernen i miljøene som jakter ulovlig, ikke er knyttet til landbruket.

Ketil Skogen, seniorforsker i Norsk institutt for naturforskning (Nina).